

Toelichting behorend bij de ‘Regeling partijen beter in beeld bij de kiezer’

Algemeen

De ‘Regeling partijen beter in beeld bij de kiezer’ voorziet in financiële ondersteuning van de in 2023 aan de waterschapsverkiezingen deelnemende partijen, zodat zij meer en beter campagne kunnen voeren ten aanzien van de eigen standpunten. Deze Regeling stelt partijen in de gelegenheid om bij te dragen aan de zichtbaarheid en het bereik onder de kiezers. Partijen kunnen met een eigen budget actiever campagne voeren.

Subsidieverlening op basis van het tender-principe

Voor de verlening van subsidies zijn er twee mogelijkheden:

1. Op volgorde van binnenkomst (ook wel ‘first come, first serve’ genoemd)
2. Volgens het tender-principe

Het tender-principe sluit het beste aan bij de bedoeling van het initiatiefvoorstel om alle potentiële aanvragers/ontvankelijke aanvragen een gelijke mogelijkheid op subsidie te geven (zowel voor wat betreft de mogelijkheid op zich, als voor wat betreft een gelijke hoogte van de subsidie). Indien de subsidieaanvragen op volgorde van binnenkomst verleend zouden worden, en iedere aanvrager het maximale subsidiebedrag van €5.000 aan zou vragen, zou vanaf de 11e aanvraag geen subsidie meer verstrekt kunnen worden (op basis van een subsidieplafond van €50.000 voor de regeling). Het is namelijk niet mogelijk om een subsidie, of de hoogte van een subsidie, voorwaardelijk te maken op basis van mogelijk nog te ontvangen subsidieaanvragen. Het toekennen op basis van volgorde van binnenkomst zou voor de aanvrager een onredelijke onzekerheid creëren over de te ontvangen bijdrage op de (subsidieabele) kosten, en is daarmee in strijd met het gelijkheids- en het rechtszekerheidsbeginsel.

Bij het tender-principe zal subsidieverlening pas plaatsvinden als het exacte aantal volledige aanvragen, die tevens aan de doelstelling van de regeling en criteria voldoen, bekend is. De aanvrager krijgt dan bij de subsidieverlening duidelijkheid omtrent het maximaal te ontvangen subsidiebedrag. Alle aanvragen die voldoen aan de criteria zoals genoemd in artikel 5, ontvangen een verleningsbeschikking (rekening houdend met het beschikbare subsidieplafond). Er vindt dus géén rangschikking plaats.

Met het tender-principe kunnen we het proces van subsidie-verlening en -toekenning op een subsidietechnisch juiste wijze en volledig in lijn met de intenties van het initiatiefvoorstel laten verlopen.

Aansluiten bij datum definitieve en onherroepelijke kandidaatstelling

Op 19 december 2022, de uiterste datum voor registratie van een aanduiding bij het centraal stembureau, is het aantal deelnemende partijen (en dus het mogelijke aantal subsidie-aanvragers) formeel nog niet bekend. Feitelijk is dit pas het geval na 13 februari 2023, wanneer de kandidatenlijsten definitief en onherroepelijk zijn. In theorie kan het aantal subsidieaanvragers voor deze datum nog wijzigen. Gelet hierop is het wenselijk om de sluitingsdatum van de tender te laten volgen op de kandidaatstelling, met een sluitingsdatum van 13 februari 2023.

Niet alleen de politieke partijen die een aanduiding hebben geregistreerd bij het waterschap, kunnen deelnemen aan de verkiezingen. De registratie van aanduidingen voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer bij de Kiesraad werkt door naar de waterschapsverkiezingen. Dat betekent dat als een partij voor de verkiezing van de Tweede kamer is geregistreerd, een aparte registratie voor de waterschapsverkiezingen niet meer nodig is. Ook is registratie van een aanduiding niet verplicht. Een politieke groepering kan er ook voor kiezen om deel te nemen aan de verkiezing met een zogenoemde blanco lijst.

Het proces ziet er als volgt uit:

- **19 december 2022** is de uiterste datum voor het indienen van een registratieverzoek van een aanduiding politieke groepering aan het centraal stembureau van het waterschap voor de verkiezingen 2023.
- **21 december 2022** plaatst de Kiesraad een openbare kennisgeving van geregistreerde aanduidingen van politieke groeperingen voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer in de Staatscourant.
- **4 januari 2023** is uiterlijke datum dat het centraal stembureau van het waterschap bepaalt, dat de in het eerste lid van artikel G4 bedoelde doorwerking van de registratie voor die verkiezing niet plaatsvindt, indien de geregistreerde aanduiding geheel of in hoofdzaak overeenstemt met een reeds bij het centraal stembureau van het waterschap, geregistreerde aanduiding van een andere politieke groepering, en daardoor verwarring te duchten is. Tegen een dergelijk besluit kan tot en met **10 januari 2023** beroep worden ingediend bij de RvS.
- **16 januari 2023** uiterlijke datum voor betaling waarborgsom kandidaatstelling (geldt niet voor zittende partijen in het Algemeen Bestuur). Niet betalen van de waarborgsom is een herstelbaar verzuim.
- **30 januari 2023** Dag van kandidaatstelling.
- **31 januari 2023** Onderzoek kandidatenlijsten door centraal stembureau.
- **1 en 2 februari 2023** mogelijkheid herstel van herstelbare vormverzuimen.
- **3 februari 2023** beslissing centraal stembureau over geldigheid van de kandidaatstelling en nummering kandidatenlijsten.
- **7 februari 2023** laatste dag beroep Raad van State tegen beslissing centraal stembureau over de geldigheid van de lijsten e.d.
- **13 februari 2023** laatste dag uitspraak Raad van State op het beroep.

Het subsidieproces

Subsidieaanvragen kunnen gedurende een bepaalde periode, van 1 januari 2023 tot en met uiterlijk 14 februari 2023, bij het waterschap ingediend worden. Aanvragen die buiten deze periode ingediend worden, zullen niet in behandeling genomen worden. De sluitingsdatum van 14 februari 2023 is gekozen, om partijen zo tijdig mogelijk en voorafgaand aan de dag van de waterschapsverkiezingen 2023 een indicatie te kunnen geven over het mogelijke subsidiebedrag.

Na de sluitingsdatum zullen alle tijdig en volledig ingediende aanvragen door het college beoordeeld worden. Alle aanvragers ontvangen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 4 weken na de sluitingsdatum, een beschikking. Aanvragen die niet aan de criteria voldoen, ontvangen een *afwijzingsbeschikking*. Aanvragen die aan de criteria voldoen, ontvangen een *verleningsbeschikking*.

De verleningsbeschikking geeft nog geen recht op uitbetaling van de subsidie. Uitbetaling geschiedt namelijk achteraf en op declaratiebasis. Hiervoor dient de aanvrager uiterlijk 15 juni 2023 een zgn. *subsidievaststellingsverzoek* bij het waterschap indienen. Het subsidievaststellingsverzoek bestaat uit een inhoudelijk en financieel verslag van de uitgevoerde campagne-activiteiten.

Uitsluitend aan derden betaalde kosten, onderbouwd met kopieën van facturen en betaalbewijzen, zijn subsidiabel. Kopieën van facturen en betaalbewijzen dienen dan ook verplicht met het vaststellingsverzoek meegestuurd te worden.

Het college toetst of de opgevoerde activiteiten en kosten in lijn zijn met de ingediende subsidieaanvraag en in het verlengde daarvan, de doelen van de deze subsidieregeling. Op basis hiervan stelt het college de definitieve hoogte van de subsidie vast. Vervolgens ontvangt de aanvrager de *vaststellingsbeschikking*, op basis waarvan de subsidie uiteindelijk zal worden uitbetaald.

Samenvattend:

- Campagneperiode subsidiabele kosten: 1 januari 2023 t/m 15 maart 2023
- Openstellingsperiode tender: 1 januari 2023 t/m 14 februari 2023
- Deadline indienen subsidieaanvraag: 14 februari 2023
- Verleningsbeschikking: uiterlijk 14 maart 2023 (waarschijnlijk eerder*)
- Deadline indienen subsidievaststellingsverzoek incl. bijlagen: 15 juni 2023
- Vaststellingsbeschikking: uiterlijk 13 juli 2023

* Het streven is om de verleningsbeschikking zo spoedig mogelijk na de openstellingsperiode op te stellen. De termijn van 4 weken is aangehouden, om enige speelruimte te hebben in geval van onvoorziene omstandigheden in het beoordelings- of verleningsproces.

De gekozen openstellingsperiode van 1 januari tot en met 14 februari 2023, in combinatie met het tender-principe, maakt dat alle partijen ruimschoots de gelegenheid hebben een aanvraag in te dienen. Alle juist en volledig ingediende aanvragen die voldoen aan de criteria (zie artikel 5 van de regeling), worden gehonoreerd. Dit is in lijn met de uitgangspunten van het initiatiefvoorstel.

Artikelsgewijze toelichting

In de artikelsgewijze toelichting volgt, waar nodig, een nadere uitleg.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Onderdeel c Aanvrager

Onder de regeling kan zowel een geregistreerde politieke groepering als een blanco lijst in aanmerking komen voor subsidie, mits er een geldige kandidatenlijst is ingediend. Het voeren van campagne door meerdere – ook nieuwe en (nog) onbekende – partijen, draagt bij aan het doel van de subsidieregeling: het ondersteunen van de zichtbaarheid en het bereik van de aan de waterschapsverkiezingen 2023 deelnemende politieke partijen, groeperingen en kandidaten bij de kiezers.

Onderdeel i Derden

Belangrijk uitgangspunt van de regeling is dat deze voldoende waarborgen tegen misbruik biedt. Het betreft hier immers gemeenschapsgeld. Met het begrip ‘derden’ wordt bedoeld op bedrijven en de bij die bedrijven werkzame medewerkers die geen eigendoms-, arbeids- en/of familierelatie hebben met één of meerdere kandidaten op de kandidatenlijst.

Dit betekent onder meer dat subsidiegelden niet ten goede mogen komen aan familieleden of bedrijven die gelieerd zijn aan de kandidaten. Het is aan de aanvrager om dit te borgen.

Artikel 4 Subsidieerbare activiteiten en kosten

Op grond van lid 1 van dit artikel ziet de regeling enkel op 'aan derden betaalde kosten voor activiteiten ten behoeve van de verkiezingscampagne voor het Algemeen Bestuur van waterschap Vallei en Veluwe'. Dit betekent dat andere kosten, waaronder arbeids- en loonkosten, reis- en verblijfkosten en kosten voor verteer en vertier van de aanvrager en van de natuurlijke personen op zijn kandidatenlijst, niet onder deze regeling vallen.

Verlening van subsidiegelden dient gerelateerd te worden aan subsidieerbare activiteiten. In het kader van een zorgvuldig en rechtmatig proces van besteding (en verantwoording) van subsidiegelden is het wenselijk om vooraf inzicht te hebben waar het subsidiegeld aan besteed gaat worden. Tegen de achtergrond zijn een activiteitenoverzicht (op hoofdlijnen) en een bijbehorende begroting verplichte onderdelen bij een subsidieaanvraag (zoals overigens bij al onze subsidieregelingen). Het meesturen van offertes is niet verplicht. Het kan wel helpen in het versnellen van de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 5 Criteria voor subsidieverlening

In lid 4 van dit artikel is bepaald dat de subsidie tot 100% van de subsidieerbare kosten bedraagt, tot een maximum van € 5.000 per aanvraag. Dit artikellid staat in verband met artikel 6 lid 3. Indien met toekenning van alle aanvragen die aan de criteria voldoen het beschikbare subsidieplafond wordt overschreden, wordt het beschikbare subsidiebedrag van € 50.000,- naar rato verdeeld over die aanvragen. De overschrijding wordt naar op basis van het procentuele aandeel in het totaal aangevraagde bedrag op het door elke aanvrager aangevraagde bedrag in mindering gebracht. Dit kan er toe leiden dat het subsidiebedrag wordt vastgesteld op een procentueel lager bedrag van de subsidieerbare kosten en lager dan € 5.000,-.

Artikel 8 Subsidievaststelling en verplichtingen van de aanvrager

Uit lid 4 van dit artikel volgt dat, indien de opgevoerde activiteiten naar het oordeel van het college niet of onvoldoende bijdragen aan de doelen van deze regeling, de subsidie lager kan worden vastgesteld. Het college maakt deze beoordeling mede aan de hand van het aanvraagformulier dat de aanvrager heeft ingediend en aan de hand van de bepalingen in de regeling (inclusief de daarbij behorende toelichting).

Mocht bij de subsidievaststelling blijken dat niet in de aanvraag opgevoerde activiteiten zijn uitgevoerd en/of kosten zijn gemaakt, dan zullen deze getoetst worden aan de voorwaarden en criteria zoals opgenomen in de regeling.